

ความเป็นมาของอำเภอหนองบัวระเหว

ที่ตั้งอำเภอหนองบัวระเหว เดิมเป็นหมู่บ้านเล็ก ๆ หมู่บ้านหนึ่ง ขึ้นอยู่กับอำเภอจัตุรัส ราษฎรดั้งเดิมอพยพมาจากท้องถิ่นอื่นเป็นชนชาวเผ่าละว้า ซึ่งมีนายทับ น้อยจัตุรัส และ นายเคน กุลแย้ม เป็นหัวหน้าอีกกลุ่มหนึ่ง อพยพมาจากบ้านผ้าขาวพันนา มี นายด้วง ภิรมย์ภักดี เป็นหัวหน้า มาตั้งบ้านเรือนขึ้นที่โนนบ้านเก่า สถานที่ตั้งที่ว่าการอำเภอปัจจุบัน) เมื่อประมาณ 145 ปีเศษมาแล้ว อยู่ที่บ้านโนนเก่าได้ประมาณ 5-6 ปี ได้เกิดเป็นโรคไข้ทรพิษระบาด มีคนล้มตายเป็นจำนวนมาก จึงได้พากันอพยพหนีไปตั้งบ้านเรือนอยู่ที่ฝั่งลำน้ำชี ซึ่งเรียกว่า “ท่าผักเเจด” ห่างจากที่เดิมประมาณ 5 กิโลเมตร แต่อยู่ได้ไม่นาน เนื่องจากการคมนาคมไม่สะดวกการทำมาหากินลำบาก จึงย้ายจากบ้านท่าผักเเจด มาตั้งบ้านขึ้นใหม่ที่ตั่งโรงเรียนชุมชนบ้านหนองบัวระเหว ในปัจจุบัน โดยขยายหมู่บ้านใหญ่ขึ้น และ ให้ชื่อหมู่บ้านที่ตั่งใหม่ว่า “บ้านหนองบัว” โดยถือเอาชื่อหมู่บ้านเดิมที่ตั้งอยู่ที่โนนบ้านเก่า มาเป็นชื่อหมู่บ้าน เพราะหมู่บ้านเดิมอยู่ติดกับหนองบัว อาศัยน้ำจากหนองบัว ซึ่งเป็นหนองน้ำอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอหนองบัวระเหว เป็นแหล่งน้ำของหมู่บ้าน

ต่อมาผู้นำในหมู่บ้านเห็นว่าชื่อ “บ้านหนองบัว” มีซ้ำกันอยู่หลายหมู่บ้านด้วยกัน เช่น บ้านหนองบัวบาน บ้านหนองบัวใหญ่ จึงได้เปลี่ยนชื่อหมู่บ้านเสียใหม่ เรียกว่า “บ้านหนองบัวระเหว”

สาเหตุที่ได้ตั้งชื่อว่า หนองบัวระเหว ตามที่คนเฒ่าคนแก่เล่ากันมาตามสภาพภูมิประเทศ ของลำห้วยระเหว ตั้ต้นมาจาก เขาสามพัก ไหลคูกันมากับลำห้วยส้มป่อยมาทางทิศตะวันออกเรื่อยมาตามลำดับจนถึงบ้านวังกุงในปัจจุบัน ลำห้วยระเหวเกิดไหลวกขึ้นทางทิศเหนือไปเสียดื้อ ๆ จนถึงลำห้วยเชียงทา (ทางข้ามไปบ้านละหานค่ายเดิม) ชาวบ้านจึงเรียกชื่อลำห้วยนี้ว่า “ห้วยไหลเว” เพราะไหลหนีไปทางทิศเหนือ ต่อมาคำว่าไหลเวเพี้ยนเป็น “ระเหว” ผู้เป็นหัวหน้าหมู่บ้านจึงให้เอาชื่อของลำห้วยมาต่อท้ายชื่อหมู่บ้าน และเปลี่ยนชื่อจาก “บ้านหนองบัว” เป็น “บ้านหนองบัวระเหว” จนถึงปัจจุบัน

บ้านหนองบัวระเหว เดิมขึ้นกับบ้านหนองบัวบาน เป็นบ้านหมู่ที่ 3 ตำบลหนองบัวบาน อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ เมื่อมีหมู่บ้านมากขึ้น ทางราชการจึงตั้งเป็นตำบลขึ้นเรียกว่า ตำบลหนองบัวระเหว ต่อมาทางราชการเห็นว่าตำบลหนองบัวระเหวเป็นตำบลใหญ่ จึงได้แยกตั้งเป็นตำบลขึ้นอีกตำบลหนึ่ง เรียกว่า “ตำบลวังตะเฆ่” ขึ้นกับอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2517 นายชวลิต วิจารณ์ นายอำเภอจัตุรัส ได้รายงานผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ ขอแบ่งเขตท้องที่ ตำบลหนองบัวระเหว ตำบลวังตะเฆ่ ตั้งเป็นกิ่งอำเภอ เรียกว่า “กิ่งอำเภอหนองบัวระเหว” มีอาณาเขตปกครอง 2 ตำบล คือ ตำบลหนองบัวระเหว และตำบลวังตะเฆ่ และกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศตั้งกิ่งอำเภอหนองบัวระเหว เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2521 ที่ว่าการอำเภอหนองบัวระเหว ตั้งอยู่บ้านหนองบัวระเหว ตำบลหนองบัวระเหว อยู่ในเขตการปกครองของอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ และผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ ได้แต่งตั้ง นายวิระ ทิพย์รักษ์ ปลัดอำเภอ(เจ้าพนักงานปกครอง 5) ดำรงตำแหน่ง ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอหนองบัวระเหว เป็นคนแรก ต่อมาได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 30 ธันวาคม 2530 ประกาศยกฐานะกิ่งอำเภอหนองบัวระเหว เป็น “อำเภอหนองบัวระเหว” มีนายสุวัฒน์ โชคสุวัฒน์สกุล ดำรงตำแหน่งนายอำเภอเป็นคนแรก